

Fam i l i e

Een tragikomedie

door

Maria Goos

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.
Tel: 072 - 5 11 24 07
E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl
Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **FAMILIE** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **MARIA GOOS** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

Copyright: 2019 © Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (YouTube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau I.B.V.A. HOLLAND bv

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **6** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste drie weken voor de eerste opvoering in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste drie weken voor de eerste opvoering in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten,
Te Boelaerlei 107 - 2140 Bght ANTWERPEN Telefoon (03)3.66.44.00.
Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten
van u te claimen, of te innen.

PERSONAGES:

ELS: een vrouw van tussen de zestig en de zeventig jaar. De moeder van Nico en Bibi. Een bakkersdochter uit een klein dorpje die in grootstedelijk milieu terecht kwam door haar huwelijk met Jan.

JAN: ergens in de zestig. Oprichter en eigenaar van een reclamebureau. De vader van Nico en Bibi. Een man met een dubbele agenda. Zijn tolerantie wordt vooral ingegeven door zijn schuldgevoel.

BIBI: overzenuwd, overgevoelig. Eigenlijk heel erg zacht van aard, maar te gespannen om daar aan toe te komen.

VON: alcoholist, melancholisch, een observeerder. Een schrijver zonder erkenning. Via zijn ogen maakt het publiek de familie mee. De voorstelling begint en eindigt met tekst, op band, uitgesproken door Von. Het zou kunnen zijn dat de voorstelling die wij zien het verhaal is in zijn nieuwe boek.

SANDRA: nouveau riche. Een verwende vrouw die zich een vrolijk soort opportunisme heeft eigen gemaakt als antwoord op een sluimerende neiging tot depressie.

NICO: heeft de zachte kant van zijn vader, maar gaat geharnast door het leven. Geld en status zijn erg belangrijk voor hem.

In 2000 is dit stuk in Amsterdam in première gegaan en is toen heel goed ontvangen.

In september 2013 beleefde FAMILIE haar tweede première in Amsterdam, met een nieuwe cast en regisseur. In samenspraak met de regisseur heb ik deze bewerking van het stuk gemaakt waarin alle locaties worden teruggebracht tot één locatie, die van het gehuurde chalet.

Een en ander heeft veel gevolgen voor de mise en scènes. Het luik naar de keuken is noodzakelijk omdat er in dit stuk, waar nauwelijks mise en scène in zit, één spectaculaire val zit van Nico in de keuken en die zien we door het luik.

Het stuk speelt oorspronkelijk in 1999. Dat heb ik zo gelaten, omdat Nico en Bibi de kinderen zijn van ouders die in de zestiger- en zeventigerjaren flink op drift zijn geraakt wat bepalend is geworden voor de gemankeerde relatie tussen de ouders en de kinderen.

Tijdens de scènwisselingen is muziek van Bill Frisell heel geschikt. 'Sing together like a Family' of 'Big Sur' of 'Far Away.' Of iets van de CD 'Music for Films.'

'FAMILIE'

PROLOOG

STEM VON: Het valt altijd tegen. Dichtbij. Geldt niet alleen voor de natuur, maar voor alles. Is niet erg. Je moet er wat op vinden. Dus, als ik nu weer denk een mooi dal te zien, dan ga ik er niet meer naar toe, ik ga er vandaan.

Ik loop de berg op, van het dal af, en kijk pas achterom als het dal nog maar net te zien is. Prachtverving. Alsof ik in de stille winkel bij het oliekacheltje een boek zit te lezen over iemand die vanuit een dal een berg op is gelopen, zich omdraait en geluk inzuigt.

Een dal met lichtjes. Als ik dat zie, een verlicht dal, dan denk ik altijd: 'thuis'. En da's gek. Want bij ons thuis was het nooit gezellig. En de gordijnen waren altijd dicht.

SCÈNE 1

Een comfortabel chalet in Zwitserland. De luiken zijn nog dicht. Of misschien is het een schuifpui die nog dicht is. Els zit, met haar jas nog aan, op de bank. In de kamer staan her en der tassen en koffers.

ELS: *(roept)* Tot nu toe gaat het goed! *(Jan opent keukenkastjes die stuk voor stuk leeg zijn)*

JAN: Ik dacht dat er van alles zou zijn.

ELS: Dat is toch nooit? *(Jan, ook nog jas aan, komt de kamer binnen)*

JAN: Nog geen theezakje te vinden hier. We moeten terug naar het dal.

ELS: Ja. *(ze maakt geen aanstalten)*

JAN: Ik kan ook alleen gaan.

ELS: Als je maar weet dat ik mee ga...

JAN: De berg áf zal wel gaan, maar de berg op. Ik had geen idee dat het zo hoog zou liggen.

ELS: Ik ga gewoon mee.

JAN: We kunnen toch niet steeds als we een ei of een pakje boter missen die tocht naar het dal maken?

ELS: Hoe doen andere mensen dat.

JAN: Andere mensen zijn jong en gezond. Wij horen hier niet.

ELS: Het kan ook met een slee.

JAN: Ja het kan ook met een slee. Heb jij een slee gezien dan?

ELS: In het schuurtje.

JAN: Ben jij al in het schuurtje geweest?

ELS: Een grote boodschappenslee.

JAN: Dan doen we dat. Dan pakken we de slee.

ELS: En hout lag er ook. Voor de openhaard. *(Jan kijkt rond. Els kijkt nu ook rond. Geen openhaard)*

ELS: O wat jammer, geen openhaard. O, wat jammer.

JAN: Dan was het misschien niet ons schuurtje.

ELS: Met deze sleutel?

JAN: Ja dan is het ons schuurtje. Wat doet dat hout dan in ons schuurtje.

ELS: Misschien een deelschuurtje.

JAN: Een 'deelschuurtje'.

ELS: Met de buren.

JAN: Met de buren. Een 'deelschuurtje' met de buren. Tja, we zijn in Zwitserland. Alles is mogelijk. *(hij gaat zitten)*

JAN: Dus de buren hebben een openhaard. Of wij hebben een openhaard en zitten in het verkeerde huisje. Ben je ook in het huisje hiernaast geweest.

ELS: Blijf jij de komende vijf dagen zo? Blijf jij tot we weer teruggaan spijt hebben dat we niet de buren zijn? *(Jan heeft af en toe niet de kracht om zijn zwaarmoedigheid te verbergen. Dan is hij ineens somber. Hij gaat naast haar zitten)*

JAN: Had ik het niet moeten doen? Dit? Wie doe ik er nou eigenlijk een lol mee.

ELS: Mij.

JAN: Met z'n tweeën misschien.

ELS: Wij houden niet van skiën.

JAN: Nee, met z'n tweeën waren we hier nooit naar toe gegaan.

ELS: Maar wij komen dan ook niet om te skiën. *(dit is een aanzet van Els om haar 'geheim' te vertellen, maar het mislukt)*

JAN: Nee. Nou... we zien wel wat er van komt. Waar zit die thermostaat. De kinderen hebben twaalf uur gereden en dan zijn wij boodschappen doen. Het moet op zijn minst warm zijn als ze binnenkomen.

ELS: Sandra komt vliegen. *(ineens driftig)*

JAN: Ja! Inderdaad! Sandra komt vliegen! Waarom! Waarom in vredesnaam. Waarom komt Nico met de auto, en komen Bibi en Von met de auto, waarom komt iedereen met de auto en komt Sandra vliegen! Wat is dat nou voor opvallend en aanstellerig gedrag.

ELS: Mag Sandra alsjeblieft met het vliegtuig?

JAN: Ik ga. De kinderen moeten kunnen eten. En drinken. Heel gek maar ik heb zin in pizza. Is er een oven?

ELS: Hoezo? Wil je me hier cremeren. *(hij verstijft)*

JAN: Het is niet alleen jouw verdriet, Els, alsjeblieft.

ELS: Je zal nog vreemd staan te kijken Jan.

JAN: Ik sta van jou al bijna veertig jaar 'vreemd te kijken.' *(ze staat op)*

ELS: We gaan. Koekjes. En vanavond maak ik spaghetti met zalm. En speculaasvla.

(donker)

SCÈNE 2

Jan en Els zijn weg. Nog meer tassen in het chalet. Von en Bibi zijn gearriveerd. Het eerste wat Bibi heeft gedaan is dat ze de enorme hoeveelheid gekleurde kerstverlichting die ze heeft meegebracht uit de koffer heeft gehaald. Bibi zit te roken en te kijken naar Von die, heel rustig, probeert de strengen kerstverlichting te ontwarren. Bibi is iemand die erg haar best moet doen om een beetje te ontspannen. Von is aan haar hoge spanning gewend en zolang hij er bij mag drinken kan hij dat verdragen.

BIBI: Ik ben doodop.

VON: Het is lekker warm hier.

BIBI: Omdat ze er al zijn.

VON: Waar zijn ze dan?

BIBI: Boodschappen doen. Spaghetti met zalm en roomsaus. Er was niks. Er is nooit iets. Zo is dat nou eenmaal Von.

VON: Hoe kan de boel nou zo in de war zijn geraakt.

BIBI: Lege keukenkastjes. Heel naar gezicht.

VON: Je hebt ze toch allemaal keurig opgerold tussen je kleren gelegd?

BIBI: Niks knusse keuken. Allemaal lege kastjes. Net koelcellen. Van een mortuarium Von.

VON: Wat ik aan de ene kant ontwar lijkt er aan de andere kant bij te komen. *(voor zichzelf)* Zoals bij het leven zelf als het ware.

BIBI: Von, ik heb er onderweg lang over nagedacht en ik ben er nu uit.

VON: Ik had al een vermoeden dat je weer ergens uit moest komen ja.

BIBI: Je zal het er niet mee eens zijn, maar ik vind toch dat het nu uitgesproken moet worden. Pappa moet het zeggen. Niet voor haar. Maar voor hem. Nico zal tegen zijn.

VON: Zullen we die lampjes dan maar weer inpakken? Als jij de boel op de spits wil drijven hoeft dat voor mij niet met alle geweld onder de kerstlampjes.

BIBI: *(ze laat de binnenkant van haar onderlip zien)* Kijk 'es. Blaasjes. Van dat ik tegen Nico moet gaan zeggen dat ik vind dat het gezegd moet gaan worden. M'n eigen broer. Gewoon zenuwuitslag. Van m'n eigen broer. Het schiet niet op met de kluwen.

VON: Het lag toch gewoon keurig in rechte lussen tussen je kleren?

BIBI: Waar ik zo nerveus van word is dat het zo penetrant duidelijk is hoe Sandra en Nico ons zien.

VON: Hoe dan?

BIBI: Je zegt zelf altijd: 'In de ogen van Sandra en Nico zijn wij twee 'have nots'.

VON: Niet alleen in de ogen van Sandra en Nico.

BIBI: Nu zou ik 'have nots' nog best te doen vinden want we hebben ook niks, inderdaad Von. Zeker als je het vergelijkt met wat zij allemaal wél hebben. Maar het is veel erger. 'Have nots' okee, geuzennaam, maar 'losers', zo zien ze ons en dat vind ik kwalijk.

VON: Dat wat jij wil dat er hier uitgesproken gaat worden, is dat iets waarmee je de feestvreugde verhoogt denk je?

BIBI: Ik doe het voor pappa Von. Maar even los van of we dat nou zijn of niet, losers, vind ik dat we ons deze keer nou 'es vooral niet moeten uitsloven om ze van het tegendeel te overtuigen. Daar gaan we nou 'es geen energie in steken.

VON: Okee.

BIBI: Zij willen jou graag zien als een mislukt schrijver met een slechtlopend boekwinkeltje.

VON: Ik bèn een mislukt schrijver met een slechtlopend boekwinkeltje.

BIBI: En nog aan de drank ook maar daar gaat het hier niet om.

VON: Fijn.

BIBI: Je hoeft nu eens geen druppel minder te drinken dan thuis. En je hoeft deze keer de verkoopcijfers ook niet rooskleuriger voor te stellen dan ze zijn.

VON: Okee.

BIBI: En wat ik doe, waar ik me mee bezig hou... ik ga het niet nog een keer uitleggen. Jezus Christus, afgelopen kerst! Daarom haat ik dat soort dagen. Omdat je altijd aan het familietribunaal moet uitleggen wie je geworden bent.

VON: Ga even liggen.

BIBI: Nee, niet uitleggen, verántwoorden.

VON: Neem een kopje thee.

BIBI: Dat cynische 'verhoor' van Nico over het niet 'aantoonbaar' aanwezig zijn van energiebanen en chakra's. 'Aantoonbaar aanwezig'. Alsof ie voor een klant de belastingformulieren moet invullen. 'Die neveninkomsten van u, zijn die aantoonbaar aanwezig?'

VON: Niet doen.

BIBI: Ja. En nu denk ik: het is goed. Doe het Nico. Ga je gang. Ik ga het niet nog 'es uitleggen, ik ga me niet meer verdedigen.

VON: Da's mooi. Dan kan het best nog allemaal mee gaan vallen.

BIBI: Maar als ik zie dat iemand spanning vast zet, dan ga ik die iemand gewoon masseren. Als een dokter iemand met een gebroken arm ziet doet ie toch ook iets?

VON: Maar iedereen zet hier spanning vast.

BIBI: Dan wordt iedereen elke dag een half uur gemasseerd. En dan ga jij niet half en half toch een beetje met ze mee zitten lachen, omwille van de gezelligheid.

VON: Ik beloof je dat ik niets zal ondernemen, omwille van de gezelligheid. *(ze laat hem los. Hervat het gedoe met de verlichting)*

BIBI: Ik ga nu even stil zijn.

VON: Zeg, moet dat eigenlijk nú met die lichtjes? Ik wil even onder de douche.

BIBI: Nu onder de douche? Nu onder de douche? Doe dat straks. Het is heel belangrijk dat hier al een beetje onze sfeer hangt, als Nico en Sandra binnenkomen. Zij zijn verbaal zo ontzettend bepalend. *(Von kijkt rond. Hij ontdekt dat er geen asbakken zijn)*

VON: Jezus Christus!

BIBI: Laat ze. Laat ze doen, laat ze zeggen, laat ze oordelen, laat ze meningen verkondigen, stellingen bepalen, láát ze.

VON: Het zal toch niet hè?

BIBI: Maar we moeten ons ook weer niet weg laten drukken Von.

VON: Bibi....

BIBI: Hadden we het niet moeten doen Von? Hadden we thuis moeten blijven?

VON: Had je daar niet duizend kilometer eerder over kunnen beginnen?

BIBI: Als pappa en mamma maar eerder hier zijn dan Nico en Sandra. Dan red ik het wel.

VON: Bibi...

BIBI: Dat ik op het moment dat ik samen met Nico en Sandra in één en dezelfde kamer zit, dat ik dan toch denk: wat heb ik eraan om te weten dat ik volgens de westerse astrologie vissen ben en volgens de Chinese een aap en volgens de Indiase Ayurveda een Kapha en volgens het enneagram een nummer drie. Wat heb ik er verdomme aan als die twee lege hulzen van een Nico en een Sandra me steeds zo snel uit evenwicht brengen. Als ik ze zie denk ik alleen maar: jullie verdienen in een maand meer dan wij in een jaar.

VON: Bibi, dit is een niet-roken chalet!

BIBI: Dit moet allemaal ergens goed voor zijn. We kunnen hier betekenis aan geven.

VON: Misschien heeft het al genoeg betekenis van zichzelf.

BIBI: Ik vind dat mamma het moet weten. Nico zal het daar wel niet mee eens zijn, maar ik vind het echt.

VON: Waarom!

BIBI: Om eerlijk afscheid te kunnen nemen. *(ze pakt Von vast, doet zijn armen om haar heen)* Aaien. *(hij aait)* Lekker. Ontspannen Von. Ontspannen.

VON: Ja ja. *(ze zoenen. Ze gaan op de grond liggen)*

(donker)

SCÈNE 3

Von en Bibi zitten aan de eettafel en kijken geamuseerd naar Nico die koffers naar binnen zeult terwijl Sandra, met haar jas nog aan, staat te telefoneren.

SANDRA: Met Sandra. Jullie moeder. Mamma dus eigenlijk. Ik weet ook niet waarom ik nu ineens Sandra zeg. Misschien omdat ik maar één minuut heb om in te spreken. Niet dat Sandra korter is dan mamma maar ik wil alleen maar even zeggen dat mamma de vliegreis overleefd heeft maar dat het wel veel erger was dan ik verwacht had, voor het eerst zonder jullie. Vooral toen we opstegen. We kwamen los van de grond en Sandra moest zo huilen. Mamma bedoel ik. Ik dus. Omdat ik niet meer op de wereld was, bij jullie. Ik vond het zo vreselijk voor jullie. Zonder moeder. Twee weesjes.

NICO: Sandra alsjeblieft. Leg die telefoon neer, dat gewauwel kost me een vermogen.

SANDRA: En dat huilen is tot we weer geland waren niet meer opgehouden. Maar pappa stond in Génève aan het vliegveld met de auto. Toen was het over. *(de tijd om de voicemail in te spreken is om)* Ik raak helemaal in de war van tegen mezelf te praten op dat antwoordapparaat. Ik wil de jongens spreken, maar ik hoor mezelf steeds zeggen: 'dit is het antwoordapparaat', alsof ik nog daar ben en hier iemand anders zit. Bij wijze van spreken. Want ik ben hier. Da's een ding dat zeker is. Hè hè.

NICO: Bel dat Filipijnse wezen dan, als je wil weten hoe het gaat.

BIBI: Filipijnse wezen?

SANDRA: Onze hulp. Een schat van een mensje dat elke dag even een uurtje bij ze gaat opruimen anders kunnen wij over vijf dagen ons huis niet meer in natuurlijk.

BIBI: O ja, natuurlijk.

NICO: Hiawata heeft haar eigen kinderen al anderhalf jaar niet gezien, dus die pakt nu haar kans en verwent de jongens verschrikkelijk en daar maken ze misschien misbruik van ja. Ze zouden gek zijn als ze dat niet deden. *(stilte)*

SANDRA: Ik moet even gaan liggen. Enorme jetlag.

BIBI: Van anderhalf uur vliegen? *(Sandra blijft wezenloos met de hoorn in haar handen zitten)*

NICO: Het is hier allemaal een stuk goedkoper. Von! In La Vallade hier beneden, die skiboetiek! Reed ik langs, ik dacht: 'Es even binnenkijken! Zes skipakken, zes paar stokken, zes paar boots, zes mutsen, accessoires, volgens hun prijslijst allemaal veel goedkoper dan in Nederland. Rij ik elfhonderd kilometer met een skibox op het dak met zes skipakken, zes paar stokken... *(hij begint te rekenen)*

op zijn calculator)

SANDRA: Hij heeft het de jongens helemaal tegengemaakt om mee te gaan.

NICO: Ze wilden zelf niet mee Sandra.

SANDRA: Weken hebben ze niets anders gehoord dan thermosokken en het ventilatie-frequentiegehalte van skipakken.

NICO: Dan heb je slecht geluisterd want 'ventilatiefrequentie-hoeveelheid' heb ik nooit in m'n mond genomen.

SANDRA: Dat zei ik ook niet. Wie luistert er hier nu niet naar wie eigenlijk. Hawadi. Niet Hiawata Nico, Hawadi.

BIBI: Sandra? Het is misschien wel leuk, als pappa en mamma zo meteen binnenkomen, dat die gekleurde waxineglaasjes dan overal staan. Aan. Qua sfeer.

SANDRA: *(bekijkt een paar bont gekleurde glaasjes tegen het licht. Ze doen exotisch aan door de kleurcombinatie en door de oosters aandoende met goudcrème opgebrachte versierselen)* Waar koop je nou zoiets.

BIBI: Zelfgemaakt.

NICO: Of zou ik nou tegen een verkeerde koers zitten te rekenen. *(hij begint weer te rekenen)*

SANDRA: *(vindt de glaasjes echt mooi)* Ik ben helemaal niet creatief. Ik ben het natuurlijk wel, maar ik heb er het geduld niet voor. Dat gepriegel en gefriemel met kwastjes en altijd verfhanden aan je stoel als je naar de wc bent geweest.

NICO: Reken 'es even mee iemand... tienduizend gulden tegen een koers van...

BIBI: Tienduizend gulden?

SANDRA: De jongens ook niet. Zijn ook helemaal niet creatief. Ik vond het zo'n rotzooi geven dat geplak en gescheur. En uiteindelijk wil je het toch ook niet echt in je interieur hebben staan, al die maaksels.

BIBI: Kinderen waarvan het creatief vermogen niet ontwikkeld is, hebben een grotere kans om later crimineel gedrag te gaan vertonen Sandra.

SANDRA: Crimineel gedrag, hou toch op Bibi. Ze hebben net een hondje. Moet je die twee met dat hondje bezig zien.

NICO: Precies. Ze zijn natuurlijk net dat hondje uitlaten.

BIBI: Tienduizend gulden Nico?

SANDRA: Maar ze sporten wel. Het geeft enorm veel was al die trainingspakken en die shirts, elke dag een machine, maar ik vind

het toch heel belangrijk. Sport. Jullie sporten niet hè?

BIBI: Ik ren me geen hartverzakking nee, maar ik doe al wel vanaf m'n veertiende elke dag yoga Sandra. Elke dag. Yoga. Namelijk.

SANDRA: O ja yoga ja.

BIBI: Tienduizend gulden Nico?

SANDRA: Voor alles bij elkaar bedoelt Nico.

BIBI: Dat begrijp ik ja.

SANDRA: En de logo's. Die moet je ook nog meerekenen.

BIBI: Logo's?

SANDRA: Ik vind het toch heel gek dat ze niet thuis zijn. 't Is toch vijf uur bijna? Dan sta ik altijd te koken.

BIBI: Nico, jij hebt toch niet voor tienduizend gulden skispullen gekocht?

SANDRA: Hebben jullie al een kamer uitgezocht?

BIBI: Von, die skipakken die Nico voor iedereen heeft gekocht, dat was voor tienduizend gulden.

VON: Voor 'have nots' een vermogen maar voor hem toch niet?

NICO: Hoe staat de koers volgens jullie.

VON: 1,42.

NICO: 1,42? Ik 148!

VON: Da's niet gunstig.

NICO: 1,42? Waar hebben jullie dan gewisseld.

SANDRA: Is er helemaal niets in de keuken?

NICO: Het gaat me niet om het geld. Dat weten jullie ook wel. Dat hoef ik ook helemaal niet uit te leggen. Maar dat je niemand meer kan vertrouwen. Ik zal nooit zomaar wat beginnen te roepen over iets als ik er geen verstand van heb.

BIBI: O dat vind ik juist wel dat je dat doet. Maakt niet uit, maar gek dat je dat niet weet van jezelf, dat je dat doet.

SANDRA: Niet over chakra's! Niet!

NICO: We hebben het helemaal niet over chakra's.

SANDRA: Daar hebben jullie het kerstdiner mee verpest, dat gaat niet nog een keer gebeuren.

BIBI: We hebben het niet over chakra's.

NICO: Dat iedereen maar wat begint te zwetsen, als je om een advies vraagt! Daar heb ik het over Sandra. Ik vraag tijdens de lunch op kantoor: 'Waar kan ik het beste wisselen', zegt er een stagiaire: 'De Waarenbergbank Nico. Heel klein bankje, heel onbekend, doen eigenlijk geen loketdiensten maar wisselen wel en altijd tegen de

gunstigste koers, scheelt klauwen met geld'. Dan geloof ik dat natuurlijk ook al is het een stagiaire, of is dat nou wat de mensen 'naïef' noemen.

BIBI: God nee, jij gaat jezelf toch niet naïef noemen?

NICO: Kijk jij 'es even wat de tarot er van vindt?

VON: Naïef wordt vaak verward met 'dom'. Jij hebt het over 'dom'.

NICO: Zo zo zo zo. Nico dom. Dank u wel. Dompiedompiedom'.

SANDRA: *(komt uit de keuken met vier bekers water)* Alleen maar een blikje artisjokkenharten. Da's alles. Je had een paar keer moeten rusten tussendoor Nico Tegenkamp. Elfhonderd kilometer is te lang achter elkaar. Nu ben je raar.

NICO: Er is toch verdomme geen hond meer te vertrouwen? Iedereen zwetst toch maar wat? Wat mensen je gratis en voor niks adviseren is a-priori gelul. Dat blijkt nu wel weer.

SANDRA: Hou nou op Nico, het is toch totaal niet te volgen waar je het over hebt! En het interesseert ook niemand. Zijn de kamers al verdeeld?

BIBI: Nee. Daar hebben we niet aan gedacht. Wij waren bezig om het hier gezellig te krijgen.

SANDRA: Beetje typisch huisje. Valt niet tegen. En een skilift naast de deur hè? Hebben jullie dat gezien? O, wat hadden de jongens het hier leuk gevonden.

NICO: Ze zijn veertien, ze weten het nu wel, met ons op vakantie. Ze blijven liever thuis. Begrijp ik heel goed. God wat begrijp ik dat goed.

BIBI: Nico... ik wil even iets met je bespreken. *(Sandra geeft iedereen een glas water)*

VON: Lekker. Glaasje water.

SANDRA: Ja sorry Von. De kasten zijn helemaal leeg.

BIBI: Of meedelen eigenlijk.

SANDRA: O! Ik heb natuurlijk de taxfree! Of... kan dat niet, waar Von bij is.

VON: Schenk maar in.

SANDRA: Whisky. En cognac. *(Von knikt)*

SANDRA: *(interpreteert)* Cognacje dan maar iedereen? *(Sandra heeft de plastic taxfree tas gepakt en gaat bij iedereen langs om in de inmiddels lege waterbekers cognac te gieten)*

BIBI: We kunnen ook even samen naar buiten gaan, Nico.

NICO: Nu? Ik zit net. Alsjeblieft, mag ik even bijtrekken?

SANDRA: Dat bespreken met Nico is toch niet iets al te serieus? Zo

klonk het even.

NICO: Dan betaal ik toch liever zeshonderd gulden per uur voor een professioneel advies waar ik wat aan heb. 'Zeshonderd gulden Nico? Ja Bibi zeshonderd gulden'. Dat is ook mijn eigen uurprijs en helemaal niet idioot veel voor een goed advies. Da's echt niet te veel voor een goed advies. Ik had het graag betaald. Was ik goedkoper uit geweest, al met al.

BIBI: Wat is dat met logo's?

NICO: Als ik bij jullie in de winkel kom en ik vraag om een boek voor Sandra, dan hebben we daar een gesprekje over en dat brengen jullie dan niet in rekening omdat dat persoonlijk advies in de boekenbranche al doorberekend is in het eindbedrag. Zo is het toch? En zo hoort het ook. Alles beter dan een gratis advies.

SANDRA: Sinds wanneer koop jij boeken voor mij?

NICO: Uit naam van de jongens. Voor als jij jarig bent.

SANDRA: *(schrikt van dit nieuwtje en gooit het opportunistisch over een andere boeg)* In zeven uur van huis naar Génève! Je hebt weer als een idioot gereden. Ik merk het aan je. Iedereen wordt nerveus van je. Je moet even gaan liggen Nico.

BIBI: Misschien moeten jullie allebei even gaan liggen.

SANDRA: *(ze kan het niet laten passeren)* Dat vond ik nou juist altijd zo leuk! Dat ze zelf van die rare boeken voor me uitzochten.

VON: Rare boeken?

SANDRA: Ga naar boven. Ga even rusten.

BIBI: Rare boeken Sandra?

SANDRA: Ze kunnen toch zelf wel iets voor m'n verjaardag verzinnen Bibi?

BIBI: Tuurlijk.

SANDRA: Volgend jaar moeten ze zelf een cadeau voor me kopen, daar sta ik op. En wat ontzettend flauw om me dat nu te vertellen. Kun jij dan nooit 'es iets een verrassing laten zijn?

NICO: Als ze zelf iets voor je kopen, dan krijg je een voorgedraaide joint of een cd van Nirvana.

SANDRA: Nou, dat is dan tenminste iets wat ze zelf hebben uitgekozen. *(Sandra beent naar boven)*

NICO: Gezellig. Al die gekleurde lichtjes. Hebben jullie dat meegebracht of hier gekocht.

BIBI: Zelf gemaakt Niek.

(stilte valt)

NICO: Ik rij elfhonderd kilometer met een skidoos op het dak omdat ik niet met zes paar stokken en zes skipakken en alle bijbehorende troep het vliegtuig in kan en dan is het hier veel goedkoper.

VON: Wat een ellende.

NICO: Wil je je familie eens verrassen. Krijg je dit. Ik moet toch maar gewoon een egoïstische klootzak zijn. Da's tenminste bekend terrein.

VON: Het is en blijft een mooi gebaar Nico en ik was het niet van plan, maar in een skipak van jou ga ik op de latten.

NICO: Okee Von.

BIBI: Von heeft geen reisverzekering he Nico?

NICO: Terwijl ik ook met zes geborduurde lapjes in een plastic tasje het vliegtuig in had kunnen stappen. Maar jullie stokken zijn van fiberglas. De skistokken van beneden zagen eruit als papierprikkers van de gemeentereiniging. Dat was pas gênant geweest. Bezuinigen op je familie. God ik moet er niet aan denken. Dat één van jullie iets zou breken omdat ik op de stokken bezuinigd zou hebben. *(Nico schreeuwt onderaan de trap naar boven)* Ik ga helemaal niet liggen Sandra. Ik blijf hier. *(hij gaat bij Von en Bibi aan de eettafel zitten)* Zo vaak zien we elkaar niet. Hè Bieb? Hè Von? Vonnie?

BIBI: Wat is dat met die geborduurde lapjes? Moeten wij iets met geborduurde lapjes?

NICO: Ze gaan met klittenband op het rugpand, je ziet er zelf niks van.

SANDRA: *(komt terug met sloffen aan)* Wat Nico bedacht heeft met die logo's, dat is volledig voor zijn rekening.

NICO: Precies. Tienduizend gulden welteverstaan. Mag daar wat tegenover staan? Marketing Sandra. It's all about marketing. Doet iedereen.

SANDRA: Jullie vinden het ook vreselijk als je het ziet. En terecht. Het is ook vreselijk.

BIBI: Wat. Wat vinden wij vreselijk?

NICO: Hallo. Wat hier aan de skilift hangt heeft geld genoeg om te mogen veronderstellen dat ze morgen of overmorgen dringend een accountancy nodig kunnen hebben. Als ze dan nu tien minuten achter iemand hebben gehangen die 'Nering & Tegenkamp accountancy' op zijn rug heeft staan, wie denk jij dat ze gaan bellen

Sandra? Niet Willems en Pauw.

BIBI: Ik wil niet dat jij over mijn rug reclame maakt voor jouw bedrijf Nico!

NICO: Dan hang je er een rugzak met onverkochte boeken overheen! Even een rotgeintje sorry.

BIBI: Maar je bent al schatrijk Nico!

NICO: Welnee Bibi. Schatrijk!

SANDRA: *(belt weer)* Met mamma weer. Waar zitten jullie nou. Het is toch etenstijd? Zo gauw jullie thuis zijn moeten jullie me bellen. Pappa is oververmoeid maar Von en Bibi maken het heel gezellig. Met waxinelichtjes. Ik moet nu ophangen want opa en oma kunnen zo komen met het eten en dan is het niet leuk als hier de koffers nog in de kamer staan. *(ondertussen port ze Nico in zijn rug die de koffers uit de kamer moet halen)* Er ligt hier trouwens veel sneeuw en een skilift naast de deur. En volgend jaar verzinnen jullie zelf iets voor mijn verjaardag. Niet pappa naar de winkel van Von en Bibi sturen om een boek uit te zoeken wat jullie mij dan geven met jullie schijnheilige gezichten. Echt niet leuk. *(ze legt neer)*

NICO: Jij denkt toch niet dat ze ook maar één dag zullen koken hè?

SANDRA: *(zit somber op de bank)* Ze hoeven het alleen maar in de magnetron te stoppen. De doos met 'maa' op maandag, de doos met 'di' op dinsdag. Opwarmen is toch niet te veel gevraagd?

NICO: Nee.

SANDRA: Maar?

NICO: Maar het gebeurt natuurlijk niet.

SANDRA: En waarom gebeurt het natuurlijk niet?

NICO: Omdat het jongens zijn. Geen mietjes.

SANDRA: Hadden we het niet moeten doen Niek? Ze zijn pas veertien.

NICO: Of we het wel of niet hadden moeten doen, dat weten we pas als we weer thuis zijn dus ontspan ondertussen een beetje Sannie.

(Sandra loopt naar de ramen, en gooit de luiken, of de schuifpui, open waardoor een vaal laat middaglicht naar binnen komt. Het effect van de sfeervolle waxinelichtjes gaat op deze manier zo goed als verloren. Sandra zuigt de frisse berglucht op)

BIBI: Nu gaat het effect van de gekleurde lichtjes verloren als pappa en mama binnenkomen.

SANDRA: Het gaat juist om het uitzicht.

BIBI: Nico...

SANDRA: Als we de luiken dicht houden hadden we ook met z'n zessen een week bij ons in de gangkast kunnen gaan zitten...

BIBI: Niek, Nico...

VON: Als we nu 'es allemaal doen of we elkaar net hebben leren kennen. Als experiment in de omgangsvormen.

NICO: Sandra en ik hebben ons serieus afgevraagd of we wel kunnen drinken als jij in de buurt bent Von, dus we zijn er wel mee bezig.

BIBI: Waarom zou je nu ineens niet kunnen drinken als Von in de buurt is.

NICO: Nou...

(Bibi loopt naar een van de ramen)

SANDRA: Ohhh kijk hoe lief, je ouders, de slee is veel te zwaar voor ze.

NICO: *(kijkt uit het raam, gaat zijn skipak aantrekken)* Zijn ze met de slee? Er staat toch duidelijk bij elke winkel dat de boodschappen bezorgd kunnen worden met een sneeuwscooter. Toch zelf gaan lopen sleuren natuurlijk, scheelt weer een dubbeltje.

SANDRA: Kijk nou... nu hij weer trekken en zij duwen. Ontroerend. Ze zijn uitgeput.

NICO: Kom Von, in het pak. Wij gaan die slee trekken.

VON: Ik kom zo.

(Bibi en Sandra draaien zich om en zien Nico op z'n rug als ie Von een skipak heeft gegeven. We zien het opvallende en goed leesbare logo op de rug van het skipak)

BIBI: Nee! Nico!

SANDRA: Ik zei het toch?

BIBI: Dat meen je niet. Hebben wij allemaal zo'n ding op ons rug?

SANDRA: Allemaal.

BIBI: Nee.

NICO: Kom op nou Von, of moet ik eerst een tonnetje cognac onder je neus hangen.

(mannen weg, Sandra naar boven, Bibi blijft achter. Zij blaast alle kaarsjes uit)

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

“Samenspelen” is ons motto